

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ*Запорізька державна інженерна академія, кафедра Економіки підприємства*

Гроші є важливою категорією сучасної економічної науки. Термін «електронні гроші» є відносно новим і часто застосовується для позначення широкого спектру платіжних інструментів (цифрові гроші, цифрова готівка, електронна готівка, інтернет гроші, кібергроші). Зокрема, електронні гроші є грошовою вартістю, що мають такі властивості: по-перше, зберігаються на електронному носії, по-друге, емітуються за рахунок отриманих коштів емітентом у розмірі не менш як передплатена грошова сума, по-третє, приймаються як оплата іншими інституціями, окрім емітента. Також згідно з американським підходом, електронні гроші не розглядаються як новий вид фінансових послуг, що пропонуються кредитними організаціями.

Під електронними грошима можна розуміти децентралізовану цифрову валюту, яка створена і функціонує у мережі Internet. Емісія електронних грошей відбувається шляхом обчислення математичних операцій комп'ютерів-учасників мережі. Тому у електронних грошей відсутнє забезпечення дорогоцінними металами, товарами або валютами. Електронні гроші можуть одночасно бути як валютою та самостійною платіжною системою. Це можна трактувати як цифровий аналогу золота. Варіанти можливого визначення електронних грошей: віртуальна валюта, гібридні гроші, грошовий сурогат, крипто валюта, права вимоги, приватні електронні гроші, спекулятивний фінансовий інструмент, фінансова піраміда, цифровий аналог сировини та дорогоцінних металів. Отже, електронні гроші – це платіжний засіб, який існує тільки як запис у спеціалізованих електронних системах. Зазвичай транзакції здійснюються через Інтернет або через мобільних операторів. Обіг електронних грошей організовують спеціальні платіжні Інтернет-системи. Згідно з позицією європейський і американських фінансових регуляторів електронні гроші повинні мати такі характеристики:

- мати здатність до накопичення та підрахунку балансу, а отже - мати певну монетарну вартість (тобто вартість, виражену в певній валюті);
- прийматися економічними агентами (як фізичними, так і юридичними особами) для розрахунків;
- бути зобов'язанням емітента, що надходить в обіг лише після його обміну на традиційні гроші в обсязі не меншому, ніж емітована грошова вартість, а також бути об'єктом зворотного обміну за першою вимогою їх власника;
- зберігатися в електронному вигляді або на фізичному пристрої (такому, як смарт-карта, телефон або комп'ютер тощо) у володінні власника таких грошей, або віддалено на сервері. В той же час не вважаються електронними грошима ті системи, які мають обмежену сферу використання (наприклад, розрахункові/дисконтні карти торговельних мереж, транспортні карти тощо), оскільки у даному випадку коло учасників системи, які можуть приймати електронні гроші, є обмеженим. Електронні платежі впливають на торгівлю інформаційними товарами у глобальній мережі Інтернет. Завдяки електронним платежам підвищується попит на інформаційні товари в сучасній економіці